

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

Циклова комісія *економічних дисциплін*

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК

(назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійна програма Менеджмент
(назва)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

відділення економічне
(назва відділення)

Рівне – 2024 рік

Програму навчальної дисципліни ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК розроблено на основі освітньо-професійної програми «Менеджмент», спеціальності 073 Менеджмент, галузі знань 07 Управління та адміністрування затверджені Вченою радою НУБіП України, протокол від 24 квітня 2024 року № 11

Розробники:

Матвійчук Любов Анатоліївна, викладач економічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програму навчальної дисципліни розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії економічних дисциплін

Протокол від 27 серпня 2024 р. № 1

Голова циклової комісії економічних дисциплін

27 серпня 2024 р.

(підпис)

Оксана КОНОНЧУК

(ініціали та прізвище)

Погоджено методичною радою ВСП «РФК НУБіП України»

Протокол від 27 серпня 2024 р. № 1

27 серпня 2024 р.

Голова

(підпис)

Людмила БАЛДИЧ

(ініціали та прізвище)

© Любов МАТВІЙЧУК, 2024
© ВСП «РФК НУБіП України», 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	обов'язкова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Курсовий проект (робота)	-
Форма контролю	залік
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
Форма навчання	денна
Рік підготовки	2024-2025
Семестр	5
Аудиторні години:	70
Лекційні	30
Практичні	40
Семінарські	-
Самостійна робота	50
Кількість тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	5
самостійної роботи студента –	3,6

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – вивчення студентами руху активів, капіталу, зобов'язань операцій господарсько-фінансової діяльності, враховує особливості обліку підприємств і організацій різних форм власності та господарювання системи Міністерства аграрної політики України. У програмі розглянуто також питання з обліку фінансових інвестицій, обліку оплати праці та соціального страхування, витрат діяльності підприємства, обліку доходів і фінансових результатів, складання фінансової звітності.

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є знання і вміння, одержані студентами під час вивчення дисциплін «Бухгалтерський облік», «Економіка підприємства», «Організація виробництва».

Супутні та наступні навчальні дисципліни – «Інформаційні системи і технології в менеджменті», «Фінанси підприємства», «Економічний аналіз», «Податкова система».

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- забезпечення контролю за виконанням зобов'язань, наявністю і рухом майна, використанням матеріальних і фінансових ресурсів відповідно до затверджених нормативів і кошторисів;
- своєчасне запобігання негативним явищам у фінансово-господарській діяльності, виявлення і мобілізація внутрішньогосподарських резервів;
- формування повної, достовірної інформації про господарські процеси і результати діяльності підприємства, необхідної для оперативного керівництва і управління, а також для використання інвесторами, постачальниками, покупцями, кредиторами, фінансовими, податковими, статистичними та банківськими установами.

Як результат вивчення дисципліни здобувач освіти повинен:

знати:

- загальні принципи організації бухгалтерського обліку за національними стандартами;
- основні національні положення (стандарти), що регламентують порядок ведення бухгалтерського обліку і звітності;
- функції, права і обов'язки бухгалтерської служби;
- план рахунків бухгалтерського обліку та інструкції щодо його застосування;
- типові і спеціалізовані форми первинних облікових документів та реєстрів бухгалтерського обліку, порядок їх складання та ведення;
- типову кореспонденцію рахунків із найважливіших господарських операцій, організацію синтетичного та аналітичного обліку;
- порядок ведення і оформлення результатів інвентаризації; склад, зміст, порядок оформлення і представлення фінансової звітності;
- методичку аналізу і контролю облікової інформації та прийняття відповідних операційних рішень;

вміти:

- складати плани і розробляти заходи щодо організації і ведення бухгалтерського обліку;
- оформляти в первинних документах дані з обліку активів, капіталу, зобов'язань, господарських операцій;
- вести реєстри бухгалтерського обліку, комп'ютерну обробку даних для узагальнення і систематизації за автоматизованою формою обліку;
- обчислювати собівартість продукції, товарів, робіт і послуг;
- визначити витрати на придбання і доходи від реалізації товарно-матеріальних цінностей, робіт і послуг, проводити інвентаризацію;
- закривати рахунки бухгалтерського обліку;
- складати форми періодичної і річної фінансової звітності;
- здійснювати контроль і аналіз та приймати відповідні операційні рішення з метою економного і раціонального використання ресурсів.

Вивчення дисципліни здійснюється в безпосередньому зв'язку теоретичних знань з практичною виробничою діяльністю місцевих підприємств і організацій з питань обліку. Після закінчення вивчення дисципліни згідно з навчальним планом, передбачається проведення заліку.

Очікувані результати навчання та сформовані компетентності:

Після вивчення дисципліни «Фінансовий облік» у здобувачів освіти формуються такі компетентності:

Загальні (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні (СК):

СК 1. Розуміння принципів і норм права та використання їх у професійній діяльності.

СК 2. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 3. Здатність застосовувати знання теорії і практики менеджменту для вирішення типових спеціалізованих задач професійної діяльності.

СК 4. Здатність управляти підрозділом і налагоджувати необхідні комунікації в процесі управління.

СК 5. Здатність формувати і демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

СК 6. Здатність планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу і роботу інших працівників.

СК 7. Здатність планувати час та керувати ним (тайм-менеджмент).

СК 8. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію під час розв'язання професійних завдань.

СК 9. Здатність проводити економічні розрахунки.

СК 10. Розуміння принципів психології та використання їх у професійній діяльності.

СК 11. Здатність застосовувати правила оформлення управлінських документів

СК 12. Здатність до застосування різних форм і методів бухгалтерського обліку на сільськогосподарському підприємстві і проводити аналіз та оцінювання фінансово-господарської діяльності підприємства з метою прийняття управлінських рішень.

СК 13. Здатність до складання фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності, передбаченої стандартами бухгалтерського обліку і законодавством України, що передбачені для аграрних підприємств.

СК 14. Здатність організовувати і контролювати виконання виробничої програми, аналізувати існуючі процеси виробництва, проектувати сучасні ефективні процеси виробництва, уміння організовувати матеріально-технічне забезпечення виробничих процесів у сільському господарстві.

СК 15. Здатність визначати і виконувати професійні завдання із забезпечення та реалізації технологічних, виробничих та інноваційних процесів для прийняття управлінських рішень у підприємствах аграрної сфери.

СК 16. Здатність аналізувати вплив технологічних факторів і факторів зовнішнього середовища на процес зберігання та виробництва аграрної продукції, яка відповідає вимогам стандартів, що відображаються на фінансових результатах діяльності підприємства.

Результати навчання (РН):

РН 7. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.

РН 8. Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань.

РН 14. Визначати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.

РН 20. Уміння володіти методами організації виробничої діяльності, аналізу стану зовнішнього та внутрішнього стану середовища організації, застосовувати методи контролю та критерії оцінювання результативності діяльності організації для прийняття управлінських рішень.

РН 21. Демонструвати знання природничих та гуманітарних дисциплін з метою розуміння і виконання технологічних процесів та прийняття управлінських рішень під час функціонування підприємств аграрної сфери.

РН 22. Оцінювати за різними параметрами продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються на підприємствах, визначати обсяги сировини, матеріалів, готової продукції, яка зберігається на підприємстві з метою попередження втрат, їх кількості та якості, аналізувати прибуток і рентабельність підприємства та робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Основи побудови фінансового обліку, облік грошових коштів, облік дебіторської заборгованості

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку

Організація фінансового обліку на підприємстві. Законодавча база ведення фінансового обліку.

Основні принципи фінансового обліку та фінансової звітності. Облікова політика підприємства.

Взаємозв'язок фінансового обліку з іншими економічними дисциплінами.

Ознайомлення з організацією ведення фінансового обліку на підприємстві.

Тема 2. Облік грошових коштів

Економічний зміст і завдання обліку грошових коштів. Облік касових операцій. Основні правила ведення касових операцій. Первинний облік касових операцій. Синтетичний і аналітичний облік касових операцій. Облік коштів на рахунках у банках. Види рахунків, порядок їх відкриття та закриття. Документальне оформлення банківських операцій. Синтетичний і аналітичний облік коштів на рахунках в банках. Облік інших коштів. Складання і обробка касових документів. Ведення реєстрів синтетичного і аналітичного обліку. Обробка банківських документів, запис у реєстри синтетичного і аналітичного обліку.

Тема 3. Облік дебіторської заборгованості

Визначення, оцінка і класифікація дебіторської заборгованості. Облік розрахунків з покупцями і замовниками. Облік розрахунків з різними дебіторами. Облік розрахунків за виданими авансами. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків за претензіями. Облік розрахунків відшкодування завданих збитків. Облік розрахунків за позиками членам кредитних спілок. Облік розрахунків з іншими дебіторами. Облік резерву сумнівних боргів. Складання звітів про використання коштів наданих на відрядження або підзвіт, їх опрацювання. Записи в облікові реєстри. Розв'язування вправ з обліку дебіторської заборгованості.

Змістовий модуль 2. Облік основних засобів і нематеріальних активів, облік поточних і довгострокових фінансових інвестицій, облік виробничих запасів

Тема 4. Облік основних засобів і нематеріальних активів

Визначення та визнання основних засобів. Класифікація основних засобів. Оцінка основних засобів.

Облік надходження та вибуття основних засобів. Синтетичний та аналітичний облік основних засобів. Облік інших необоротних матеріальних активів. Облік нематеріальних активів. Облік капітальних інвестицій. Облік зносу (амортизації) необоротних активів. Облік ремонту основних засобів. Облік довгострокових біологічних активів. Облік землі та земельних відносин. Складання первинних документів з руху основних засобів; складання розрахунку амортизації основних засобів.

Тема 5. Облік поточних і довгострокових фінансових інвестицій

Визначення, первісна оцінка та класифікація фінансових інвестицій. Синтетичний та аналітичний облік поточних фінансових інвестицій. Синтетичний та аналітичний облік довгострокових фінансових інвестицій. Оцінка фінансових інвестицій на дату балансу. Облік фінансових інвестицій за журнально-ордерною формою. Розв'язування вправ з обліку капітальних інвестицій. Ведення синтетичного і аналітичного обліку.

Тема 6. Облік виробничих запасів

Економічний зміст запасів та завдання їх обліку. Оцінка надходження та вибуття запасів. Первинний облік виробничих запасів. Первинний облік продукції сільськогосподарського виробництва. Організація складського обліку. Синтетичний та аналітичний облік виробничих

запасів. Синтетичний та аналітичний облік продукції сільськогосподарського виробництва. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів. Облік товарів. Облік поточних біологічних активів тваринництва.

Складання первинних документів з обліку руху запасів. Складання «Книги Складського обліку», «Звіту про рух запасів». Записи в реєстри синтетичного обліку.

Змістовий модуль 3. Облік витрат виробництва і готової продукції, облік короткострокових і довгострокових зобов'язань, облік праці, її оплати і відрахувань на соціальне страхування

Тема 7. Облік витрат виробництва і готової продукції

Облік витрат допоміжних виробництв. Облік витрат на утримання сільськогосподарської техніки.

Облік загальновиробничих витрат. Облік витрат і виходу продукції рослинництва. Облік витрат і виходу продукції тваринництва. Облік витрат і виходу продукції промислових виробництв. Облік витрат майбутніх періодів. Облік собівартості реалізації. Облік адміністративних витрат. Облік витрат на збут. Облік інших витрат операційної діяльності. Облік фінансових витрат. Облік витрат від участі в капіталі. Облік інших витрат. Облік податку на прибуток. Облік надзвичайних витрат. Ведення синтетичного та аналітичного обліку витрат і виходу продукції основного виробництва.

Складання первинних документів з обліку витрат та виконаних робіт і послуг допоміжних виробництв. Розв'язування вправ з обліку загальновиробничих, адміністративних витрат.

Тема 8. Облік короткострокових і довгострокових зобов'язань

Визначення, оцінка і класифікація зобов'язань. Облік розрахунків з постачальниками і підрядчиками. Облік короткострокових позик. Облік довгострокових позик. Облік розрахунків за податками і платежами. Облік розрахунків з учасниками. Облік доходів майбутніх періодів. Облік інших зобов'язань: облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями; облік довгострокових векселів виданих; облік короткострокових векселів виданих; облік довгострокових зобов'язань за облігаціями; облік інших довгострокових зобов'язань; облік забезпечення майбутніх витрат і платежів. Обробка документів з обліку розрахунків з постачальниками і підрядчиками.

Тема 9. Облік праці, її оплати і відрахувань на соціальне страхування

Економічний зміст і завдання оплати праці. Класифікація працівників сільськогосподарських підприємств. Облік особового складу працівників. Склад фонду оплати праці. Первинний облік праці та її оплати. Зведений облік праці та її оплати. Порядок нарахування оплати за час відпусток, допомоги з тимчасової непрацездатності. Утримання із заробітної плати. Синтетичний і аналітичний облік розрахунків з оплати праці. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за страхуванням. Складання первинних документів і нарахування оплати праці працівникам за галузями виробництва. Нарахування оплати за час відпустки, допомоги і тимчасової непрацездатності. Проведення записів у реєстри синтетичного і аналітичного обліку.

Змістовий модуль 4. Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства, облік власного капіталу та забезпечення майбутніх витрат і платежів, фінансова звітність підприємств

Тема 10. Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємств

Визначення та визнання доходу. Класифікація та оцінка доходів. Облік доходів від реалізації. Облік іншого операційного доходу. Облік доходу від участі в капіталі. Облік інших фінансових доходів. Облік надзвичайних доходів. Облік фінансових результатів. Облік доходів

і результатів діяльності за журнально-ордерною формою. Складання і обробка документів з обліку реалізації. Ведення реєстрів аналітичного і синтетичного обліку з реалізації.

Тема 11. Облік власного капіталу та забезпечення майбутніх витрат і платежів

Визначення, визнання і функції власного капіталу. Джерела утворення власного капіталу. Порядок формування статутного фонду підприємств різних організаційно - правових форм. Облік статутного капіталу. Облік пайового капіталу. Облік додаткового капіталу. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків). Облік неоплаченого капіталу. Облік вилученого капіталу. Облік цільового фінансування і цільових надходжень. Облік власного капіталу за журнально-ордерною формою. Складання бухгалтерських проводок з обліку власного капіталу, проведення записів у реєстри синтетичного і аналітичного обліку.

Тема 12. Фінансова звітність підприємств

Мета, склад і порядок подання фінансової звітності. Квартальна звітність. Етапи підготовки річної фінансової звітності. Річна фінансова звітність. Консолідована фінансова звітність. Ознайомлення з формами звітності. Складання балансу підприємства. Складання Звіту про фінансові результати.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	с	с.р.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Основи побудови фінансового обліку, облік грошових коштів, облік дебіторської заборгованості					
Тема 1. Основи побудови фінансового обліку	8	2	2	-	4
Тема 2. Облік грошових коштів	10	2	4	-	4
Тема 3. Облік дебіторської заборгованості	10	2	4	-	4
Разом за змістовим модулем 1	28	6	10	-	12
Змістовий модуль 2. Облік основних засобів і нематеріальних активів, облік поточних і довгострокових фінансових інвестицій, облік виробничих запасів					
Тема 4. Облік основних засобів і нематеріальних активів	12	4	4	-	4
Тема 5. Облік поточних і довгострокових фінансових інвестицій	10	4	2	-	4
Тема 6. Облік виробничих запасів	10	2	4	-	4
Разом за змістовим модулем 2	32	10	10	-	12
Змістовий модуль 3. Облік витрат виробництва і готової продукції, облік короткострокових і довгострокових зобов'язань, облік праці, її оплати і відрахувань на соціальне страхування					
Тема 7. Облік витрат виробництва і готової продукції	8	2	2	-	4
Тема 8. Облік короткострокових і довгострокових зобов'язань	10	2	4	-	4
Тема 9. Облік праці, її оплати і відрахувань на соціальне страхування	14	4	6	-	4
Разом за змістовим модулем 3.	32	8	12	-	12
Змістовий модуль 4. Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства, облік власного капіталу та забезпечення майбутніх витрат і платежів, фінансова звітність підприємств					
Тема 10. Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємств	10	2	4	-	4
Тема 11. Облік власного капіталу та забезпечення майбутніх витрат і платежів	8	2	2	-	4
Тема 12. Фінансова звітність підприємств	10	2	2	-	6
Разом за змістовим модулем 4.	28	6	8	-	14
Усього годин	120	30	40	-	50

5. Теми лекційних, практичних, лабораторних занять та самостійного вивчення

№ теми	№ заняття	Вид навчальної діяльності	Назва теми	Кількість годин
I семестр				
Змістовий модуль 1. Основи побудови фінансового обліку, облік грошових коштів, облік дебіторської заборгованості				28
1	Основи побудови фінансового обліку			8
	1	лекція 1	Організація фінансового обліку на підприємстві. Законодавча база ведення фінансового обліку.	2
		самостійне вивчення	Облікова політика підприємства. Взаємозв'язок фінансового обліку з іншими економічними дисциплінами. Основні принципи фінансового обліку та фінансової звітності.	4
	2	практичне заняття 1	Ознайомлення з організацією ведення фінансового обліку на підприємстві	2
2	Облік грошових коштів			10
	3	лекція 2	Економічний зміст і завдання обліку грошових коштів. Основні правила ведення касових операцій. Первинний облік касових операцій. Синтетичний та аналітичний облік касових операцій. Документальне оформлення банківських операцій.	2
		самостійне вивчення	Синтетичний і аналітичний облік коштів на рахунках в банках. Види рахунків, порядок їх відкриття та закриття. Облік інших коштів	4
	4	практичне заняття 2	Складання і обробка касових документів. Ведення регістрів синтетичного і аналітичного обліку.	2
	5	практичне заняття 3	Обробка банківських документів, запис у регістри синтетичного і аналітичного обліку	2
3	Облік дебіторської заборгованості			10
	6	лекція 3	Визначення, оцінка і класифікація дебіторської заборгованості. Облік розрахунків з покупцями і замовниками. Облік розрахунків з різними дебіторами. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків відшкодування завданих збитків. Облік розрахунків з іншими дебіторами.	2
		самостійне вивчення	Облік розрахунків за виданими авансами Облік розрахунків за претензіями Облік розрахунків за позиками членам кредитних спілок Облік резерву сумнівних боргів. Записи в облікові регістри	4
	7	практичне заняття 4	Складання звітів про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт. Їх опрацювання.	2
	8	практичне заняття 5	Розв'язування вправ з обліку дебіторської заборгованості	2
Змістовий модуль 2. Облік основних засобів і нематеріальних активів, облік поточних і довгострокових фінансових інвестицій, облік виробничих запасів				32
4	Облік основних засобів і нематеріальних активів			12
	9	лекція 4	Визначення та визнання основних засобів. Класифікація основних засобів. Оцінка основних засобів. Облік надходження та вибуття основних засобів. Синтетичний та аналітичний облік основних засобів	2
		самостійне вивчення	Облік інших необоротних матеріальних активів. Облік ремонту основних засобів. Облік землі та земельних відносин.	4
	10	лекція 5	Облік нематеріальних активів. Облік капітальних інвестицій. Облік зносу (амортизації) необоротних активів	2
	11	практична робота 6	Складання первинних документів з руху основних засобів	2
	12	практична робота 7	Складання розрахунку амортизації основних засобів	2
5	Облік поточних і довгострокових фінансових інвестицій			10
	13	лекція 6	Визначення, первісна оцінка та класифікація фінансових інвестицій Синтетичний та аналітичний облік поточних фінансових інвестицій.	2
	14	лекція 7	Синтетичний та аналітичний облік довгострокових фінансових інвестицій	2

		самостійне вивчення	Оцінка фінансових інвестицій на дату балансу Облік фінансових інвестицій за журнально-ордерною формою	4
	15	практична робота 8	Розв'язування вправ з обліку капітальних інвестицій. Ведення синтетичного і аналітичного обліку.	2
6			Облік виробничих запасів	10
	16	лекція 8	Економічний зміст запасів та завдання їх обліку. Оцінка надходження та вибуття запасів. Первинний облік виробничих запасів. Організація складського обліку. Синтетичний та аналітичний облік виробничих запасів. Облік товарів. Облік поточних біологічних активів тваринництва.	2
		самостійне вивчення	Первинний облік продукції сільськогосподарського виробництва Синтетичний та аналітичний облік продукції сільськогосподарського виробництва Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів	4
	17	практична робота 9	Складання первинних документів з обліку руху запасів. Складання Книги складського обліку.	2
	18	практична робота 10	Складання Звіту про рух запасів. Записи в регістри синтетичного обліку	2
			Змістовий модуль 3. Облік витрат виробництва і готової продукції, облік короткострокових і довгострокових зобов'язань, облік праці, її оплати і відрахувань на соціальне страхування	32
7			Облік витрат виробництва і готової продукції	8
	19	лекція 9	Поняття витрат та їх класифікація. Облік витрат допоміжних виробництв. Облік загальновиробничих витрат. Облік витрат і виходу продукції рослинництва. Облік витрат і виходу продукції тваринництва.	2
		самостійне вивчення	Облік витрат на утримання сільськогосподарської техніки. Облік витрат і виходу продукції промислових виробництв. Облік витрат майбутніх періодів. Облік собівартості реалізації. Облік адміністративних витрат. Облік витрат на збут. Облік інших витрат операційної діяльності. Облік фінансових витрат. Облік витрат від участі в капіталі. Облік інших витрат. Облік податку на прибуток. Облік надзвичайних витрат	4
	20	практична робота 11	Ведення синтетичного та аналітичного обліку витрат і виходу продукції основного виробництва. Складання первинних документів з обліку витрат та виконаних робіт і послуг допоміжних виробництв Розв'язування вправ з обліку загальновиробничих, адміністративних витрат	2
8			Облік короткострокових і довгострокових зобов'язань	10
	21	лекція 10	Визначення, оцінка і класифікація зобов'язань. Облік розрахунків з постачальниками і підрядчиками. Облік короткострокових позик. Облік довгострокових позик. Облік розрахунків за податками і платежами	2
		самостійне вивчення	Облік розрахунків з учасниками. Облік доходів майбутніх періодів. Облік інших зобов'язань: облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями; облік довгострокових векселів виданих; облік короткострокових векселів виданих	4
	22	практична робота 12	Обробка документів з обліку розрахунків з постачальниками і підрядчиками	2
	23	практична робота 13	Розв'язування вправ з обліку зобов'язань	2
9			Облік праці, її оплати і відрахувань на соціальне страхування	14
	24	лекція 11	Економічний зміст і завдання оплати праці. Первинний облік праці та її оплати. Зведений облік праці та її оплати.	2
		самостійне вивчення	Класифікація працівників сільськогосподарських підприємств Облік особового складу працівників. Склад фонду оплати праці	4
	25	лекція 12	Порядок нарахування оплати за час відпусток, допомоги з тимчасової непрацездатності. Утримання із заробітної плати. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з оплати праці. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за страхуванням	2
	26	практична робота 14	Складання первинних документів і нарахування оплати праці працівникам за галузями виробництва	2

	27	практична робота 15	Нарахування оплати за час відпустки, допомоги з тимчасової непрацездатності.	2
	28	практична робота 16	Проведення записів у реєстри синтетичного і аналітичного обліку	2
			Змістовий модуль 4. Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства, облік власного капіталу та забезпечення майбутніх витрат і платежів, фінансова звітність підприємств	28
10			Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства	10
	29	лекція 13	Визначення та визнання доходу. Класифікація та оцінка доходів. Облік доходів від реалізації. Облік іншого операційного доходу. Облік доходу від участі в капіталі.	2
		самостійне вивчення	Облік інших фінансових доходів. Облік інших доходів. Облік надзвичайних доходів Облік фінансових результатів. Облік доходів і результатів діяльності за журнально-ордерною формою	4
	30	практична робота 17	Складання і обробка документів з обліку реалізації	2
	31	практична робота 18	Ведення реєстрів аналітичного і синтетичного обліку з реалізації	2
11			Облік власного капіталу та забезпечення майбутніх витрат і платежів	8
	32	лекція 14	Визначення, визнання і функції власного капіталу. Джерела утворення власного капіталу. Облік статутного капіталу. Порядок формування статутного капіталу підприємств різних організаційно- правових форм.	2
		самостійне вивчення	Облік пайового капіталу. Облік додаткового капіталу. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків) Облік неоплаченого капіталу. Облік вилученого капіталу. Облік цільового фінансування і цільових надходжень. Облік власного капіталу за журнально- ордерною формою	4
	33	практична робота 19	Складання бухгалтерських проводок з обліку власного капіталу, проведення записів у реєстри синтетичного і аналітичного обліку	2
12			Фінансова звітність підприємств	10
	34	лекція 15	Мета, склад і порядок подання фінансової звітності. Квартальна звітність	2
		самостійне вивчення	Етапи підготовки річної фінансової звітності. Річна фінансова звітність	4
		самостійне вивчення	Консолідована фінансова звітність	2
	35	практична робота 20	Ознайомлення з формами звітності. Складання балансу підприємства. Складання Звіту про фінансові результати	2
			Всього	120

6. Індивідуальні завдання студентам

№	Тема дисципліни	Вид завдання (реферати, дослідницькі, розрахункові роботи тощо)	Календарні строки і форма контролю
1	Альбом первинної документації по темі «Облік грошових коштів»	реферат	вересень
2	Порядок відкриття рахунків у банках для здійснення безготівкових розрахунків	реферат	вересень
3	Облік операцій з продажу і придбання валюти.	реферат	вересень
4	Постанова КМУ «Про службові відрядження в межах України і за кордон»	реферат	вересень
5	Загальні положення про дебіторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності	реферат	жовтень
6	Організація контролю за зберіганням матеріальних цінностей. Інвентаризація ТМЦ	реферат	жовтень
7	Формування у бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності	реферат	жовтень
8	Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів №1315	реферат	жовтень
9	Інвентаризація тварин	реферат	жовтень
10	Облік довгострокових біологічних активів	реферат	жовтень
11	Формування статутного капіталу в акціонерних товариствах	реферат	листопад
12	Утримання із заробітної плати	реферат	листопад
13	Облік доходів і результатів діяльності за журнально-ордерною формою обліку	реферат	листопад
14	НП(С)БО 1 Загальні вимоги до фінансової звітності	реферат	листопад

7. Перелік питань на залік

1. Організація фінансового обліку на підприємстві. Законодавча база ведення фінансового обліку.
2. Облікова політика підприємства. Взаємозв'язок фінансового обліку з іншими економічними дисциплінами
3. Основні принципи фінансового обліку та фінансової звітності
4. Ознайомлення з організацією ведення фінансового обліку на підприємстві
5. Економічний зміст і завдання обліку грошових коштів
6. Основні правила ведення касових операцій. Первинний облік касових операцій. Синтетичний та аналітичний облік касових операцій. Документальне оформлення банківських операцій. Синтетичний і аналітичний облік коштів на рахунках в банках.
7. Види рахунків, порядок їх відкриття та закриття.

8. Облік інших коштів
9. Складання і обробка касових документів
10. Ведення реєстрів синтетичного і аналітичного обліку
11. Обробка банківських документів, запис у реєстри синтетичного і аналітичного обліку
12. Визначення, оцінка і класифікація дебіторської заборгованості
13. Облік розрахунків з покупцями і замовниками. Облік розрахунків з різними дебіторами. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків відшкодування завданих збитків. Облік розрахунків з іншими дебіторами.
14. Облік розрахунків за виданими авансами
15. Облік розрахунків за претензіями
16. Облік розрахунків за позиками членам кредитних спілок
17. Облік резерву сумнівних боргів
18. Складання звітів про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт. Їх опрацювання.
19. Записи в обліковій реєстри
20. Визначення та визнання основних засобів. Класифікація основних засобів.
21. Оцінка основних засобів. Облік надходження та вибуття основних засобів. Синтетичний та аналітичний облік основних засобів
22. Облік інших необоротних матеріальних активів
23. Облік ремонту основних засобів
24. Облік землі та земельних відносин
25. Облік нематеріальних активів. Облік капітальних інвестицій. Облік зносу (амортизації) необоротних активів
26. Складання первинних документів з руху основних засобів
27. Складання розрахунку амортизації основних засобів
28. Складання розрахунку амортизації основних засобів
29. Визначення, первісна оцінка та класифікація фінансових інвестицій Синтетичний та аналітичний облік поточних фінансових інвестицій.
30. Оцінка фінансових інвестицій на дату балансу
31. Синтетичний та аналітичний облік довгострокових фінансових інвестицій
32. Облік фінансових інвестицій за журнально-ордерною формою
33. Розв'язування вправ з обліку капітальних інвестицій. Ведення синтетичного і аналітичного обліку.
34. Економічний зміст запасів та завдання їх обліку
35. Оцінка надходження та вибуття запасів. Первинний облік виробничих запасів. Організація складського обліку. Синтетичний та аналітичний облік виробничих запасів. Облік товарів. Облік поточних біологічних активів тваринництва.
36. Первинний облік продукції сільськогосподарського виробництва
37. Синтетичний та аналітичний облік продукції сільськогосподарського виробництва
38. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів
39. Складання первинних документів з обліку руху запасів.
40. Складання Книги складського обліку
41. Складання Звіту про рух запасів. Записи в реєстри синтетичного обліку.
42. Поняття витрат та їх класифікація.
43. Облік витрат допоміжних виробництв.
44. Облік загальногосподарських витрат.
45. Облік витрат і виходу продукції рослинництва. Облік витрат і виходу продукції тваринництва.
46. Облік витрат на утримання сільськогосподарської техніки. Облік витрат і виходу продукції промислових виробництв. Облік витрат майбутніх періодів
47. Облік собівартості реалізації. Облік адміністративних витрат. Облік витрат на збут. Облік інших витрат операційної діяльності

48. Облік фінансових витрат. Облік втрат від участі в капіталі. Облік інших витрат. Облік податку на прибуток. Облік надзвичайних витрат
49. Ведення синтетичного та аналітичного обліку витрат і виходу продукції основного виробництва
50. Складання первинних документів з обліку витрат та виконаних робіт і послуг допоміжних виробництв
51. Розв'язування вправ з обліку загальновиробничих, адміністративних витрат
52. Визначення, оцінка і класифікація зобов'язань. Облік розрахунків з постачальниками і підрядчиками. Облік короткострокових позик.
53. Облік довгострокових позик. Облік розрахунків за податками і платежами
54. Облік розрахунків з учасниками. Облік доходів майбутніх періодів.
55. Облік інших зобов'язань: облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями; облік довгострокових векселів виданих; облік короткострокових векселів виданих
56. Обробка документів з обліку розрахунків з постачальниками і підрядчиками
57. Обробка документів з обліку розрахунків з постачальниками і підрядчиками
58. Економічний зміст і завдання оплати праці. Первинний облік праці та її оплати. Зведений облік праці та її оплати.
59. Класифікація працівників сільськогосподарських підприємств
60. Облік особового складу працівників
61. Склад фонду оплати праці
62. Порядок нарахування оплати за час відпусток, допомоги з тимчасової непрацездатності. Утримання із заробітної плати. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з оплати праці
63. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за страхуванням
64. Складання первинних документів і нарахування оплати праці працівникам за галузями виробництва
65. Нарухування оплати за час відпустки, допомоги з тимчасової непрацездатності
66. Проведення записів у реєстри синтетичного і аналітичного обліку
67. Визначення та визнання доходу. Класифікація та оцінка доходів. Облік доходів від реалізації. Облік іншого операційного доходу
68. Облік доходу від участі в капіталі. Облік інших фінансових доходів.
69. Облік інших доходів. Облік надзвичайних доходів
70. Облік фінансових результатів
71. Облік доходів і результатів діяльності за журнально-ордерною формою
72. Складання і обробка документів з обліку реалізації
73. Ведення реєстрів аналітичного і синтетичного обліку з реалізації
74. Визначення, визнання і функції власного капіталу. Джерела утворення власного капіталу. Облік статутного капіталу. Порядок формування статутного капіталу підприємств різних організаційно-правових форм.
75. Облік пайового капіталу. Облік додаткового капіталу. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків)
76. Облік неоплаченого капіталу. Облік вилученого капіталу. Облік цільового фінансування і цільових надходжень. Облік власного капіталу за журнально-ордерною формою
77. Складання бухгалтерських проводок з обліку власного капіталу, проведення записів у реєстри синтетичного і аналітичного обліку
78. Мета, склад і порядок подання фінансової звітності. Квартальна звітність
79. Етапи підготовки річної фінансової звітності. Річна фінансова звітність
80. Консолідована фінансова звітність
81. Ознайомлення з формами звітності. Складання балансу підприємства
82. Складання Звіту про фінансові результати.

8. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Фінансовий облік» у навчальному процесі застосовуються такі методи навчання: розповідь, бесіда, лекція, пояснення, демонстрація, ілюстрація, навчальна дискусія, диспут, самостійне виконання практичних завдань, розв'язування задач, виконання вправ.

9. Контроль результатів навчання

9.1. Форми та засоби поточного і підсумкового контролю

Контроль знань студентів здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання здобувачів освіти з дисципліни є:

- індивідуальне опитування, фронтальне опитування;
- модульні контрольні роботи у формі тестування;
- презентація дослідження фінансового обліку;
- студентські презентації та вступу на семінарських заняттях;
- залік.

Зміст курсу дисципліни «Фінансовий облік» поділений на 4 змістових модулів. Кожен модуль включає в себе лекції, практичні, семінарські заняття та самостійну роботу студентів і завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу.

У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входить теми 1-3, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 4-6, у змістовий модуль 3 (ЗМ3) – теми 7-9, у змістовий модуль 4 (ЗМ4) – теми 10-12.

Після завершення відповідно змістового модуля проводяться модульні контрольні роботи (МК). До модульної контрольної роботи допускаються студенти, які опрацювали весь обсяг теоретичного матеріалу в т. ч і матеріал самостійно, виконали практичні (практичні, графічні, розрахункові) роботи.

Рейтингову кількість балів студента формують бали, отримані за модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестування, та середній рейтинг виконання практичних (практичні, графічні, розрахункові).

Участь студентів в контрольних заходах обов'язкова. МК проводиться у письмовій тестовій формі, тестові завдання обов'язково включають матеріал, який передбачено до самостійного опрацювання студентами. Студент, який не виконав вимоги щодо самостійної роботи чи будь якого іншого виду навчальної діяльності, не допускається до складання МК і даний модуль йому не зараховується.

Семестрові бали (семестровий рейтинг) студент отримує як середнє арифметичне балів змістових модулів з усіх тем двох змістових модулів.

Оцінка навчальної успішності студентів здійснюється під час семестрового оцінювання у формі екзамену, який передбачає виконання тестових завдань та вирішення практичного завдання.

9.2. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи, усних і письмових відповідей на питання, виконання практичних (лабораторних занять), доповідей на семінарських заняттях, (виконання курсових робіт) – від 0 до 50 балів:

глибоке, теоретично обґрунтоване розкриття питання; розрахунки, зроблені без помилок, проведено повний аналіз, відображена власна позиція – 48-50 балів;

обґрунтоване розкриття питання чи розрахунки, зроблені з незначними неточностями, які істотно не впливають на правильність відповіді – 45-47 балів;

відповідь не дає повного розкриття питання, не проведено повний аналіз результатів розрахунків, немає власної позиції – 42-44 балів;

неповне розкриття питання, доведені до завершення розрахунки але не зроблено їх аналіз; загалом наявні достатні знання – 38-41 балів;

питання розкриті фрагментарно, наявні фактологічні помилки під час викладу чи/та помилки під час проведення розрахунків – 34-37 балів;

відповідь неповна, наявні суттєві помилки при викладі та проведенні розрахунків – 30-33 балів;

відповідь має значні помилки елементарного рівня – 1-30 бали;

відсутність відповіді на питання – 0 балів.

Оцінювання за формами контролю

	Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (контрольна робота)	Заліковий модуль 5 (залік)	Разом
%	10	10	10	20	50	100
Мінімум	0	0	0	0	0	0
Максимум	50	50	50	50	50	50

Шкала оцінювання

Відсоток правильних відповідей	Рейтинг за п'ятидесятибальною шкалою	Оцінка за п'ятибальною шкалою	Запис у заліковій книжці студента та відомості	Оцінка за дванадцятибальною шкалою
97-100	49-50	5	відмінно	12
93-96	47-48	5	відмінно	11
90-92	45-46	5	відмінно	10
85-89	43-44	4	добре	9
80-84	40,41,42	4	добре	8
75-79	38,39	4	добре	7
69-74	35,36,37	3	задовільно	6
65-68	33-34	3	задовільно	5
60-64	30,31,32	3	задовільно	4
менше 60	0-29	2	незадовільно	2

10. Методичне забезпечення

1. Витяг з навчального плану
2. Навчальна (типова) програма
3. Програма навчальної дисципліни
4. Плани занять
5. Конспект лекцій з дисципліни
6. Завдання для обов'язкової контрольної роботи
7. Інструкційно-методичні матеріали до практичних занять
8. Інструкційно-методичні матеріали до самостійної роботи
9. Питання до заліків з модулів
10. Завдання до модульного контролю;
11. Контрольні завдання до заліків з модулів
12. Питання до заліку
13. Залікові білети
14. Методичні вказівки, рекомендації, розробки, навчальні посібники;
15. Навчально-наочні посібники, електронні посібники, презентації, навчальні фільми, відео сюжети, тощо

11. Рекомендовані джерела інформації Основні

1. Атамас П. Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки : навч. посіб. 2-ге вид. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 392 с.
2. Білоусько В.С., Беленкова М.І. та ін. Теорія бухгалтерського обліку. – Харків, 2019. – 367с.
3. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах України : теорія і практика / А.М.Коваленко, А.Г. Харитонова, С.О.Мальшакова та ін.; за ред. А.М.Коваленко. – Дніпропетровськ: ВКК «Баланс-Клуб», 2019. – 736 с. ISBN 978-966-494-011-2
4. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник. / За ред. Ф.Ф. Бутинця. - Житомир: ПП «Рута», 2019. – 832 с.
5. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах України : теорія і практика / А.М.Коваленко, А.Г. Харитонова, С.О.Мальшакова та ін.; за ред. А.М.Коваленко. – Дніпропетровськ: ВКК «Баланс-Клуб», 2019. – 736 с. ISBN 978-966-494-011-2
6. Бруханський Р. Ф. Скирпан О. П. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2021. 480 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
7. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / Король Г. О., Соколовська Р. Б., Акімова Т. В., Зелікман В. Д. Дніпро : НМетАУ, 2020. 208 с. URL: <https://nmetau.edu.ua/ua/mdiv/i2014/p2433> (дата звернення: 01.09.2024).
8. Бухгалтерський облік : підручник / Крупка Я. Д. та ін. Тернопіль : ТНЕУ, 2021. 460 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
9. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях: навч. посіб. / Зінченко О.В. та ін. ; заг. ред. М. І. Скрипник. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 340 с. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/8836/1/20180207_Skrypnyk_NP.pdf (дата звернення: 01.09.2024).
10. Гольцова С.І., Плікус І.Й. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2022. 255 с.
11. Гудзь Н. В., Денчук П. Н., Романів Р. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. 424 с. URL:<http://3kutnik.org.ua/wp-content/uploads/2017/01/Buh-Oblik-Gudz-2016.pdf> (дата звернення: 01.09.2024).
12. Давидок Т.В., Манойленко О.В., Ломаченко Т.І., Резніченко А.В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Харків : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 392 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/23551/1/Davydiuk_Bukhhalterskyi_oblik_2016.pdf (дата звернення: 01.09.2024).
13. Кужель М.В., Левицькі С.О. Організація обліку: Підручник – К.: Центр учбової літератури, 2018.- 352 с.
14. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік : підручник. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Центр учбової літератури, 2021. – 670 с.
15. Облік і аудит в аграрному секторі в умовах транзитної економіки: колективна монографія / за ред. І.Г. Костирко. – Львів : СПОЛОМ, 2022. – 296 с.
16. Островерха Р.Е. Організація обліку: навч. посіб./ Р.Е. Островерха-2-ге вид.- К.: «Центр учбової літератури», 2021.- 408 с.
17. Плиса В.Й., Плиса З.П. Бухгалтерський облік: навч. посібник. 2-ге вид.,- К.: Каравела, 2018.- 520 с.
18. Садовська І.Б., Михалевич С.Г. Фінансовий облік : навч. посіб. – Луцьк : Навчально-видавничий відділ ЛНТУ, 2018. – 511 с.
19. Скоробатова Н. Є. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : Видавництво «Політехніка», 2021. 248 с. URL: <https://ela.kpi.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
20. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник.- 5-те вид. допов. І перероб.- К.: Алеута, 2020.- 976 с.
21. Фінансовий та управлінський облік на сільськогосподарських підприємствах: Підручник / За ред. М.Ф. Огійчука.- К.: Алеута, 2019.- 1056 с.
22. Фінансовий облік : підручник / Крупка Я. Д. та ін. 4-те вид., доп. і перероб. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/22518> (дата звернення: 20.08.24).
23. Чебанова Н. В., Єфименко Т.І. Фінансовий облік: Підручник.- К.:ВЦ «Академія»,2020,- 704с.

Допоміжні

1. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2000 № 356. Дата оновлення: 29.12.2019. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
2. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2022 №433. Дата оновлення: 30.12.2013. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. Дата оновлення: 03.08.2022. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92. Дата оновлення: 05.01.2022. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 №242. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 №246. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» : Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 №237. Дата оновлення: 09.08.2023. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» : Наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 №20. Дата оновлення: 18.03.2024. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції» : Наказ Міністерства фінансів України від 26.04.2000 №91. Дата оновлення: 09.08.2023. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001 № 559. Дата оновлення: 09.08.2023. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда» : Наказ Міністерства фінансів України від 28.07.2000 №181. Дата оновлення: 09.08.2023. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 №290. Дата оновлення: 09.08.2023. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 №318. Дата оновлення: 09.08.2023. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток» : Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000 №353. Дата оновлення: 09.08.2013. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
15. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.07.1999 №163. Дата оновлення: 09.08.2023. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
16. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» : Наказ Міністерства фінансів України від 28.10.2003 №601. Дата оновлення: 10.01.2022. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
17. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.11.2023 №617. Дата оновлення: 18.03.2014. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів»: Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2004 №817. Дата оновлення: 10.01.2022. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).

19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами» : Наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2005 №412. Дата оновлення: 09.08.2023. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
20. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» : Наказ Міністерства фінансів України від 18.11.2005 №790. Дата оновлення: 05.01.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
21. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати» : Наказ Міністерства фінансів України від 28.04.2006 №415. Дата оновлення: 19.08.2019. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 02.07.07 р. № 779. Дата оновлення: 10.01.2022. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
23. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 33 «Витрати на розвідку запасів корисних копалин» : Наказ Міністерства фінансів України від 26.08.2008 №1090. Дата оновлення: 10.01.2022. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
24. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 34 «Платіж на основі акцій» : Наказ Міністерства фінансів України від 30.12.2008 №1577. Дата оновлення: 10.01.2022. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
25. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291. Дата оновлення: 10.01.2022. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
26. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. Дата оновлення: 18.11.2021. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
27. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 №88. Дата оновлення: 09.08.2023. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).
28. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 року № 996-14-ВР. Дата оновлення: 16.11.2022. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>(дата звернення: 01.09.2024).
29. Про затвердження спеціалізованих форм реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств та Методичних рекомендацій щодо їх застосування : Наказ Міністерства фінансів України від 04.06.2009 № 390. Дата оновлення: 04.06.2019. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 01.09.2024).

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України : сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Державний служба статистики України : сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Міністерство економіки України : сайт. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
4. Міністерство фінансів України : сайт. URL: <https://www.mof.gov.ua/>
5. Урядовий портал : сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
7. Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України» : сайт. URL: <http://www.ief.org.ua>
8. Міжнародний центр перспективних досліджень : сайт. URL: <http://icps.com.ua>
9. Газета «Все про бухгалтерський облік» : сайт. URL: <http://vobu.ua/ukr>
10. Журнал «Дебет-Кредит» : сайт. URL: <https://dtk.com.ua/>
11. Електронний журнал «Головбух» : сайт. URL: <https://m.egolovbuh.mcfra.ua>